

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

**PLEASE NOTE! THIS IS A PARALLEL PUBLISHED VERSION /
SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE**

This is an electronic reprint of the original article.

This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Komonen, Katja; Pitkänen, Jaakko; Tuuva-Hongisto, Sari

Title: Nuorisokasvatuksen muuttuva toimintakenttä

Version: Publisher's PDF

Please cite the original version:

Komonen, K.; Pitkänen, J.; Tuuva-Hongisto, S. (2019). Nuorisokasvatuksen muuttuva toimintakenttä. Nuorisotyö 1, 34 - 35.

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaisusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Komonen, Katja; Pitkänen, Jaakko; Tuuva-Hongisto, Sari

Otsikko: Nuorisokasvatuksen muuttuva toimintakenttä

Versio: Publisher's PDF

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Komonen, K.; Pitkänen, J.; Tuuva-Hongisto, S. (2019). Nuorisokasvatuksen muuttuva toimintakenttä. Nuorisotyö 1, 34 - 35.

Nuorisokasvatuksen muuttuva toimintakenttä

Mihin yhteisöpedagogeja tarvitaan, nyt ja tulevaisuudessa? Laajan Delfoi-kyselyn mukaan tulevaisuudessa ammattialojen raja-aidat kaatuvat, digitaaliset palvelut tulevat luontevaksi osaksi nuorisotyötä ja ammattilaiselta vaaditaan yhä luovempaa ja yrittäjämäisempää otetta. Kasvokkain kohtaamisen tärkeys ei kuitenkaan katoa.

Tulevaisuudentutkimus apuna nuorisokasvatuksen kehittämisessä

Mihin yhteisöpedagogeja tarvitaan? Millaisissa toimintaympäristöissä yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvoinnin vahvistamista tehdään 2036? Millaista osaamista yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvoinnin vahvistaminen edellyttää vuonna 2036?

Näihin kysymyksiin haettiin vastausta syksyn 2018 aikana Delfoi-menetelmällä toteutetussa kyselyssä. Verkkosovellus eDelphi.org:iin tehtyyn kyselylomakkeeseen kirjattiin 17 väittämää, jotka liittyivät yhteisöpedagogikoulutukseen, nuoriso- ja järjestötyön kentän tulevaisuuden tilaan ja työssä tarvittavaan osaamiseen. Väittämien kohdalla kyselyn asiantuntijavastaajia – panelisteja – pyydettiin arvioimaan väittämään liittyvän asiantilan todennäköisyyttä sekä toivottavuutta. Samalla toivottiin perusteluja näkemyksille.

eDelphi.org-kysely mahdollistaa sekä omien vastausten perustelun että toisten panelistien vastausten kommentoinnin. Tämä aikaansaa hedelmällistä keskustelua ja joissain tapauksissa kommentit olivat pit-

kiä ja asioita kiitettävän monelta kantilta valaisevia.

Kyselymme panelisteina oli asiantuntijoina henkilöitä, joiden näkökulma nuoriso- ja yhteistyöhön vaihteli; tutkijoita, hallinnon edustajia, järjestöaktivisteja, virkamiehiä, nuorisotyöntekijöitä, lastensuojelun edustajia jne. Paneeliin kutsuttiin kaikkiaan 61 asiantuntijaa.

Polarisaatio tulee näkymään yhä enemmän

Syrjäytyneiden nuorten määrä on ollut jatkuvasti kasvava, noin 20 % ikäluokasta syrjäytyessä. Nuorten polarisaation voidaan ennakoida syvenevän toisen asteen koulutusreformin, ylisukupolvisen huono-osaisuuden, työelämän hektisyyden sekä palvelujärjestelmien toimimattomuuden takia. Myös nuorten väkivaltainen radikalisoituminen tulee tulevaisuudessa olemaan todellinen uhka.

Kohtaamisen ja ohjaamisen taidoja tarvitaan tulevaisuudessakin

Vastaajien mukaan syrjäytymisen ehkäisyssä tarvitaan entistä kokonaisvaltaisempia ja

monialaisia toimenpiteitä. Perinteisesti yhteisöpedagogin ennaltaehkäisevän työnkuvan lisäksi korostui myös voimavaraistavan, jopa kuntouttavan työotteen merkitys. Asiantuntijat arvioivat monikulttuurisen osaamisen korostuvan. Samoin taiteellisten ja kulttuuristen menetelmien hallinta sekä luova työote ovat tulevaisuuden työtapoja. Nuorisokasvatuksen yhteisöllisiä työmuotoja tultaneen soveltamaan entistä enemmän myös jalkautuvassa yhteistyössä esimerkiksi asuinalueilla, samoin kuin eri ikäryhmien kanssa tehtävässä työssä.

”**Painopiste tulee tulevaisuudessa olemaan yhteisöissä, kohtaamisissa, ohjauksessa ja erilaisten menetelmien hyödyntämisessä yhteisökasvatuksessa.**”

–Panelistikommentti

Teknologinen kehitys ja uudet digitaaliset työmuodot tulevat luomaan uudenlaisia osallistumisen ja vaikuttamisen paikkoja ja siten edistämään yhteisöllisyyttä ja hy-

VAIT McRIGHT / PIXABAY.COM

vinvointia. Syrjäseuduilla ja maaseutualueilla digitaalisuus tulee olemaan myös keino taata nuorisotyön palveluiden saatavuus ja saavutettavuus. Olennaista on, että digitaalisuutta ei nähdä erillisenä työmuotona, vaan se on osa kaikkea nuorten kanssa tehtävää työtä. Kommenteissa tuli selkeästi esille se, että verkossa tehtävän ohjaus- ja kohtaamistyön lisäksi myös kasvokkain ja jalkautuen tehtävälle työlle koetaan jatkosakin olevan paljon tarvetta.

Kunnallinen nuorisotyö murroksessa

Palveluiden keskittyminen kasvukeskuksiin koskettaa yhä vahvemmin myös nuorisotyötä. Toisaalta digitaalisten ratkaisujen avulla nuorisotyö voi olla saavutettavissa myös syrjäseuduilla ja pienissä taajamissa. Kunnallisen nuorisotyön jalansija nuorisotyön muotona näyttää sen sijaan horjuvan tai ainakin nuorisotyön katsottiin saavan uusia toteuttamistapoja, jotka eivät ole enää sidoksissa kuntaan niiden toteuttajana. Esille nousi useammassa yhteydessä nuorisotyöntekijöiden yrittäjämäinen toiminta eli itsensä työllistäminen.

Nuorisotyön viimeaikaisen työnkuvan kehityksen todettiin vieneen sitä jo nyt vahvasti eri sektoreille ja uusiin toimintaympäristöihin kuten koulumaailmaan. Tällaisen

ammattialarajat ylittävän professoikehityksen suuntaa pitäisi vastaajien mielestä myös edelleen tukea.

” **“Nuorisotyöllä on tehtävänsä eri sektoreilla, alakohtaisten sillojen sijaan tehtäviä hoidetaan vahvasti alarajat ylittäen eri-ikäisten ihmisten parhaaksi.”**

–Panelistikommentti

Nuorisotyön koulutusta tulee kehittää

Kaikkinensa tarvitaan ammattialojen rajat ylittävää ja eri ihmisryhmät huomioidaan kokeilukulttuuria. Työsuhteiden pirstaloituminen freelancer-tyyppiseksi, samoin kuin toimintaympäristöjen moninaistuminen esimerkiksi jalkautuvan asuinaluetyön myötä, edellyttävät esimerkiksi hallinnollisen osaamisen, yrittäjyysosaamisen ja sisäisen yrittäjyyden nykyistä vahvempaa korostamista koulutuksessa.

Alan ammattikorkeakoulutukselle on edelleen tarvetta, joskin koulutuksen profiilia tulisi kirkastaa ja sisältöjä kehittää edelleen. Yhteisöpedagogikoulutukselta peräänkuulutettiin rohkeutta irtautua mahdollis-

ta nuorisotyön historiallisista painolasteista ja ammatillisista traditioista ja vastata rohkeammin erilaisten – ja eri-ikäisten – kohdeyhmien tarpeisiin. Luovaa työtettä ja erilaisten (esim. taiteellisten ja yhteisöllisten) menetelmien rohkeaa kokeilua suositeltiin. Erityisenä haasteena nostettiin esiin työnantajien tietämättömyys yhteisöpedagogien osaamisesta erityisesti lastensuojelukentällä.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa, Xamkissa (aikaisemmin Mikkelin ammattikorkeakoulu) on nuorisotyön ammattilaisia, yhteisöpedagogeja, koulutettu jo kahdenkymmenen vuoden ajan. Koulutus on ollut laadukasta, ja se on saanut vuonna 2010 koulutuksen laatuyksikköpalkinnon. Tulevaisuustutkimuksen tuloksia hyödynnetään yhteisöpedagogikoulutuksen kehittämisessä ja opetussisältöjen suunnittelussa. ■

Katja Komonen

*YTT, yliopettaja, yhteisöpedagogikoulutus
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu*

Jaakko Pitkänen

*KM, lehtori, yhteisöpedagogikoulutus
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu*

Sari Tuuva-Hongisto

*FT, TKI-asiantuntija
Nuorisualan tutkimus- ja kehittämiskeskus
Juvenia*